

Bestemmingsplan G. van Aemstelstraat

quickscan natuurwetgeving

Gemeente de Ronde Venen

6 november 2015

Definitief rapport

BD4971

HASKONINGDHV NEDERLAND B.V.
RIVERS, DELTAS & COASTS

Entrada 301
Postbus 94241
1090 GE Amsterdam
+31 20 569 77 00 Telefoon
Fax
info@amsterdam.royalhaskoning.com E-mail
www.royalhaskoningdhv.com Internet
Amersfoort 56515154 KvK

Documenttitel Bestemmingsplan G. van Aemstelstraat
quicksan natuurwetgeving
Verkorte documenttitel quickscan ecologie G. van Aemstelstraat
Status Definitief rapport
Datum 6 november 2015
Projectnaam
Projectnummer BD4971
Opdrachtgever Gemeente de Ronde Venen
Referentie BD4971/R00002/904848/Amst

Auteur(s) Willem Kuijsten
Collegiale toets Ilco van Woersem
Datum/paraaf 1-4-2015 IvW
Vrijgegeven door Bart Zwaan
Datum/paraaf 6-11-2015 BZ

INHOUDSOPGAVE

	Blz.
1 INLEIDING	1
1.1 Aanleiding en doel	1
1.2 Ligging en begrenzing plangebied	1
2 WETTELIJK KADER	3
2.1 Soortenbescherming	3
2.2 Gebiedsbescherming	3
2.2.1 Natuurbeschermingswet	3
2.2.2 Natuurnetwerk Nederland (NNN)	3
3 PLANGEBIED EN VOORGENOMEN ONTWIKKELING	5
3.1 Plangebied	5
3.2 Voorgenomen ontwikkeling	6
4 NATUURWAARDEN	7
4.1 Beschermde soorten	7
4.1.1 Vaatplanten	7
4.1.2 Broedvogels	7
4.1.3 Vleermuizen	8
4.1.4 Overige zoogdieren	8
4.1.5 Reptielen en amfibieën	9
4.1.6 Vissen	9
4.1.7 Ongewervelden	9
4.1.8 Samengevat	9
4.2 Natuurnetwerk Nederland	10
4.3 Natuurbeschermingswet	10
5 EFFECTEN BESCHERMDE SOORTEN	11
5.1 Broedvogels	11
5.1.1 Algemene broedvogels	11
5.1.2 Jaarrond beschermde nesten	11
5.1.3 Nader onderzoek	11
5.2 Vleermuizen	12
5.2.1 Nader onderzoek	12
5.3 Conclusie	12
6 EFFECTEN BESCHERMDE GEBIEDEN	13
6.1 Natuurnetwerk Nederland	13
6.2 Natuurbeschermingswet	13
6.2.1 Nader onderzoek	14
7 LITERATUUR	15

1 INLEIDING

1.1 Aanleiding en doel

Aan de Gosewijn van Aemstelstraat 12 - 19 te Mijdrecht heeft woningcorporatie GroenWest een viertal twee-onder-één-kap woningen in haar bezit. GroenWest wil deze locatie graag herontwikkelen. Het voornemen is om 24 sociale huurappartementen te realiseren.

Binnen het vigerende bestemmingsplan 'Mijdrecht woongebied Zuid 2003' is de realisatie van de beoogde woningbouw niet mogelijk. Om het voornemen te kunnen realiseren moet een planologische procedure worden gevolgd in de vorm van een nieuw bestemmingsplan.

Op grond van de Wet ruimtelijke ordening (Wro) dient een bestemmingsplan voorzien te zijn van een goede ruimtelijke onderbouwing (toelichting). Onderdeel van die onderbouwing is ecologisch onderzoek dat aantoont dat voldaan wordt aan de bepalingen van de Natuurbeschermingswet, Flora- en faunawet en het Natuurnetwerk Nederland (NNN, voorheen EHS). In het kader van een bestemmingsplan kan geen ontheffing of vergunning worden verleend. De uitvoerbaarheid van het plan dient echter wel te worden onderzocht. Dat betekent dat onderzocht moet worden of er 'op voorhand in redelijkheid' van mag worden uitgegaan dat de benodigde vergunningen en of ontheffingen verleend kunnen worden.

Eventuele effecten op beschermde dier- of plantensoorten en beschermde gebieden dienen dus in deze fase al onderzocht te worden. Hiervoor wordt een quickscan ecologie uitgevoerd. In de quickscan wordt gekeken of in het plangebied planten- en diersoorten aanwezig of te verwachten zijn die een beschermde status hebben en of negatieve effecten te verwachten zijn op deze beschermde soorten. Daarnaast wordt gekeken of het plan (mogelijk) negatieve invloed heeft op beschermde natuurgebieden of het Natuurnetwerk Nederland (NNN, voorheen EHS).

1.2 Ligging en begrenzing plangebied

Het plangebied ligt in Mijdrecht, aan de Gosewijn van Aemstelstraat in de gemeente de Ronde Venen. Het perceel is in eigendom van GroenWest en is circa 3.200m² groot. Het plangebied heeft een relatief smalle vorm, waarvan een deel met een talud van een dijklichaam (aan de oostzijde) De locatie ligt op de grens van het beneden- en bovendien gebied aan de Gosewijn van Aemstelstraat (8 huurwoningen nr. 12 t/m 19) in de wijk Proostdijland. Op het dijklichaam is bosplantsoen aanwezig met soorten als berk, conifeer, taxus, lariks, grove den, hazelaar en paardenkastanje.

In afbeelding 1.1 is de ligging van het plangebied weergegeven.

Het plangebied ligt in een zeer groene omgeving aan de voet van een kade en watergang. In afbeelding 1.1 is de ligging van het plangebied weergegeven.

Figuur 1-1. Ligging plangebied.

2 WETTELIJK KADER

De bescherming van natuur in Nederland is vastgelegd in Europese en nationale wet- en regelgeving, waarin een onderscheid wordt gemaakt tussen soortenbescherming en gebiedsbescherming. De soortenbescherming is in Nederland geregeld in de Flora- en faunawet en de gebiedsbescherming in de Natuurbeschermingswet 1998. In de volgende alinea's wordt het wettelijk kader beknopt toegelicht. Een uitgebreid juridisch kader is terug te vinden in Bijlage 1.

2.1 Soortenbescherming

Het doel van de Flora- en faunawet is het instandhouden en beschermen van in het wild voorkomende planten- en diersoorten. De Flora- en faunawet kent zowel een zorgplicht als verbodsbepalingen. De zorgplicht geldt te allen tijde voor alle in het wild levende dieren en planten en hun leefomgeving. De verbodsbepalingen zijn gebaseerd op het 'nee, tenzij'-principe. Alle schadelijke handelingen ten aanzien van beschermde planten- en diersoorten zijn in principe verboden, maar er kan worden afgeweken van de verbodsbepalingen middels ontheffingen. Er bestaan drie beschermingsregimes voor drie verschillende groepen van beschermde soorten. Voor de algemeen beschermde soorten (tabel 1) geldt een algemene ontheffing voor ruimtelijke ingrepen. Ook voor de overige beschermde soorten (tabel 2) is ontheffing mogelijk, mits wordt gewerkt volgens een goedgekeurde gedragscode. Voor strikt beschermde soorten (tabel 3) kan enkel afgeweken worden na een uitgebreide toetsing.

2.2 Gebiedsbescherming

Door middel van gebiedsbescherming wordt een beschermingskader geboden voor de flora en fauna binnen aangewezen beschermde gebieden. Hieronder vallen de Natura 2000-gebieden, Beschermde Natuurmonumenten en gebieden die deel uitmaken van het Natuurnetwerk Nederland (NNN, voorheen EHS).

2.2.1 Natuurbeschermingswet

Voor elk Natura 2000-gebied zijn doelen vastgesteld voor bepaalde soorten, habitattypen en/of vogels. Deze zogenoemde instandhoudingsdoelen zijn geformuleerd in termen van behoud of uitbreiding/verbetering van de oppervlakte en kwaliteit van het habitatype of leefgebied. De instandhoudingsdoelen voor een Natura 2000-gebied vormen het toetsingskader voor de beoordeling van de effecten van een activiteit in en buiten Natura 2000-gebieden. Voor projecten of andere handelingen in en buiten Natura 2000-gebieden die de kwaliteit van habitattypen of leefgebieden kunnen verslechteren en een significant verstorend effect kunnen hebben op soorten waarvoor het Natura 2000-gebied is aangewezen geldt een vergunningplicht (art. 19j Natuurbeschermingswet 1998).

2.2.2 Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Het Natuurnetwerk Nederland is een samenhangend netwerk dat bestaat uit bestaande natuurgebieden en ecologische verbindingzones die deze gebieden met elkaar verbinden. Voor het NNN geldt het 'nee, tenzij'-regime. Dit houdt in dat nieuwe plannen, projecten of handelingen binnen het NNN niet zijn toegestaan indien deze de wezenlijke

kenmerken of waarden van het gebied significant aantasten, tenzij er geen reële alternatieven zijn én er sprake is van redenen van groot openbaar belang. De negatieve effecten van de activiteit moeten bovendien zoveel mogelijk worden gemitigeerd en anders worden gecompenseerd. Het beleid van de te beschermen wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN zijn per provincie uitgewerkt in structuurvisies en ruimtelijke verordeningen. De provincie Utrecht heeft haar eigen toetsingskader.

3 PLANGEBIED EN VOORGENOMEN ONTWIKKELING

3.1 Plangebied

Het plangebied ligt in de wijk Proostdijland Noord. Aan de rand van het oude dorp Mijdrecht. Deze wijk is aangelegd in de jaren '50 en '60. Het complex in het plangebied, waar het om gaat, is in 1957 gebouwd. Het gebied ligt in een droogmakerij uit 1864. Het dijklichaam dat aan de oostzijde van het plangebied is gelegen, heeft een waterkerende functie. Het stratenpatroon in de wijk is recht en op enkele plaatsen komen hofjes en doodlopende straten voor. In Proostdijland liggen veel eengezinswoningen in rijen, zowel huur als koop. Er zijn ook enkele flats.

Het perceel heeft een oppervlakte van ongeveer 3.200 m². Op dit moment bestaat de huidige bebouwing in het plangebied uit vier losstaande identieke woonblokjes, ieder bestaande uit twee woningen in drie lagen met kap, schuin georiënteerd in het dijkprofiel gelijk aan de naastgelegen koopwoningen, met zicht naar de smalle Gosewijn van Aemstelstraat en doorzicht naar het groen op het Proostdijlaantje (dijkje). Tussen het Proostdijlaantje en de huizen aan de Gosewijn van Aemstelstraat is bosplantsoen aanwezig met soorten als berk, hulst, conifeer, lariks, taxus, paardenkastanje, linde, grove den, robinia, beuk, liguster, hazelaar en vlier. In de ondergroei zijn bolgewassen als winterakoniet, sneeuwkllokje, narcis en krokus aanwezig.

Aan de westzijde grenst de locatie aan een rij grote koopwoningen. Aan de noordzijde grenst de locatie aan het historische Proostdijlaantje met daar achter een secundaire watergang, waarlangs vrije sector koopwoningen en een voormalig (inmiddels leegstaand) schoolgebouw staan. Tegenover de locaties langs de Gosewijn van Aemstelstraat staan sociale huurwoningen. Op de hierna volgende foto's is de huidige situatie aan de Van Aemstelstraat te zien.

Afbeelding 3-1: Impressie van het plangebied in Mijdrecht

3.2 Voorgenomen ontwikkeling

De huidige woningen voldoen niet meer aan de eisen van GroenWest. Daarom is besloten om de bestaande woningen te slopen en te vervangen door levensloopbestendige appartementen in één complex.

GroenWest heeft het voornemen om op deze locatie 24 levensloopbestendige appartementen te realiseren. Door de ligging nabij het centrum is deze locatie aantrekkelijk voor veel doelgroepen. Mede vanuit de sterke vergrijzing is er in deze gemeente een tekort aan appartementen in de sociale huur. Met deze voorgenomen ontwikkeling wordt ingespeeld op de woningbehoefte in De Ronde Venen en dan vooral voor ouderen.

4 NATUURWAARDEN

4.1 Beschermde soorten

In deze paragraaf is per soortgroep aangegeven welke beschermde soorten mogelijk aanwezig zijn binnen de planlocatie. Dit is bepaald aan de hand van vrij beschikbare verspreidingsgegevens en de habitatgeschiktheid op basis van een éénmalig verkennend veldbezoek. Het veldbezoek heeft plaatsgevonden op dinsdag 10 maart 2015.

4.1.1 Vaatplanten

Het terrein bestaat voor het gedeelte dat niet verhard is grotendeels uit tuinen. Beschermde vaatplanten zijn tijdens het veldbezoek niet aangetroffen en streng beschermde soorten worden ook niet verwacht. Het is op grond van deze quickscan niet uit te sluiten dat licht beschermde stinzenplanten zoals gewone vogelmelk aanwezig zijn in de tuinen.

Streng beschermde vaatplanten zijn niet aanwezig in het plangebied.

4.1.2 Broedvogels

Het terrein is onderzocht op geschikte structuren en elementen waarin vogels kunnen broeden. Er staan veel bomen en struiken in het plangebied waarin verschillende soorten broedvogels kunnen broeden. Daarnaast zijn de gebouwen in potentie geschikt als broedplaats voor gebouwbewonende soorten als huismus en gierzwaluw.

Tijdens het veldbezoek zijn pimpelmees, koolmees, vink, merel, houtduif, vuurgoudhaan en kauw aangetroffen. Kauwtjes waren tijdens het veldbezoek aanwezig in de schoorstenen van de Gosewijn van Aemstelstraat 14 t/m 17, waarschijnlijk broeden ze daar. Volgens een bewoner van nummer 16 broeden jaarlijks pimpelmees en koolmees in de nestkastjes die in zijn tuin hangen. Daarnaast zijn onder de dakoverstek aan de zijde van het Proostdijlaantje poepsporen van boomkruipers aangetroffen bij meerdere woningen.

Huismussen zijn redelijk honkvast en komen ook in de winter voor in hun broedterritoria. Tijdens het veldbezoek zijn geen huismussen aangetroffen en er zijn ook geen sporen aangetroffen die het gebruik van het gebouw als broedplaats voor de huismus bevestigen. Voor gierzwaluwen zijn de aanwezige gebouwen op het eerste gezicht niet geschikt omdat geschikte nestplaatsen lijken te ontbreken. Omdat het veldbezoek buiten het broedseizoen is uitgevoerd en niet voldaan is aan een voor deze soorten vereist inventarisatieprotocol, zijn broedgevallen van beide soorten echter niet met zekerheid uit te sluiten.

In het plangebied zijn geen bomen met nesten van vogels aangetroffen, waarvan het nest jaarrond beschermd is. Wel zijn veel naaldbomen aanwezig (sparren en overige/andere coniferen) die in potentie geschikt zijn als roestplaats voor ransuilen. Er zijn echter geen waarnemingen bekend van ransuilen van de afgelopen jaren in Mijdrecht. Tijdens het veldbezoek zijn geen horsten van roofvogels aangetroffen en het plangebied is ook niet optimaal geschikt als broedlocatie voor roofvogels. Een soort als

sperwer broedt echter steeds vaker binnen de bebouwde kom en het nest van deze soort is klein en onopvallend.

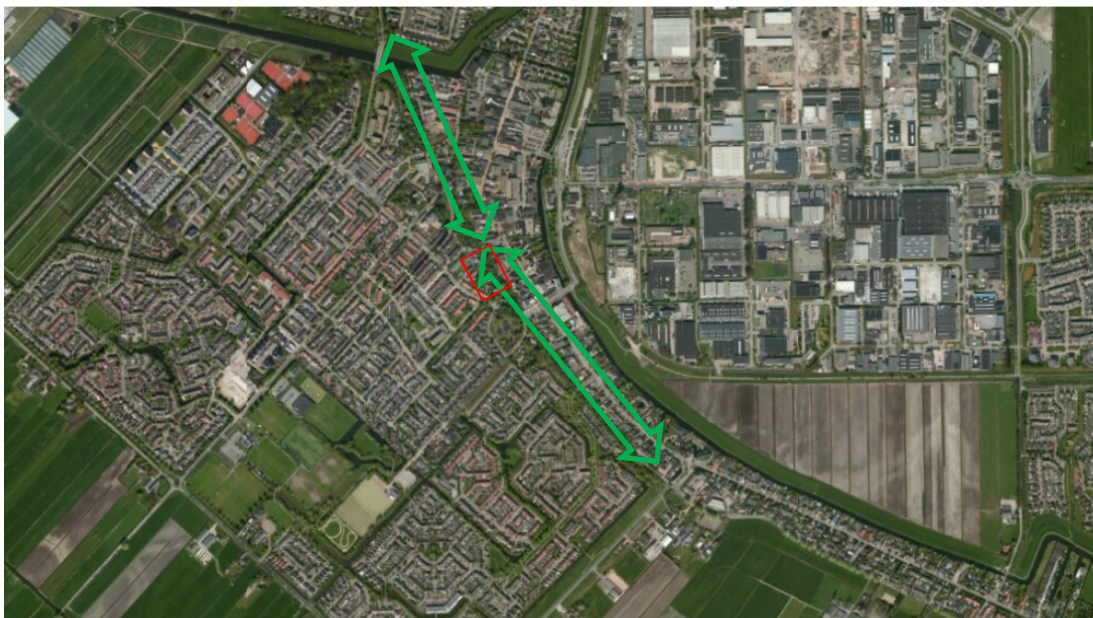
In het plangebied broeden algemene broedvogels. Op basis van het veldbezoek in maart kan daarnaast niet met zekerheid worden uitgesloten dat in het plangebied jaarrond beschermde nesten aanwezig zijn van huismus, gierzwaluw en sperwer.

4.1.3 Vleermuizen

De gebouwen in het plangebied zijn in potentie geschikt als verblijfplaats voor vleermuizen. De bomen in het plangebied zijn relatief jong en geschikte boomholtes ontbreken.

Dat betekent dat alleen gebouwbewonende soorten een verblijfplaats kunnen hebben in het plangebied. De gebouwen in het plangebied zijn geschikt voor en liggen binnen het verspreidingsgebied van gebouwbewonende soorten als gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, meervleermuis en laatvlieger. Op basis van deze quickscan is niet uit te sluiten dat de woningen in het plangebied verblijfplaatsen van vleermuizen herbergen.

De begroeiing in het plangebied is onderdeel van een doorgaande groenstructuur door de bebouwde kom van Mijdrecht ten zuidwesten van het centrale bebouwingslint in Mijdrecht.

Figuur 4-1 Jachtgebied en potentiële vliegroute (groene pijlen) van vleermuizen door de bebouwde kom van Mijdrecht, plangebied is het rode kader.

4.1.4 Overige zoogdieren

Streng beschermde, grondgebonden zoogdieren zijn op grond van de aanwezige habitat uit te sluiten. Licht beschermde soorten (tabel 1, Flora- en faunawet) komen wel voor in het plangebied. Het gaat om diverse (spits)muizensoorten, egel en andere algemene

soorten. Een bewoner van nummer 16 gaf aan dat af en toe een egel aanwezig is rondom het huis.

4.1.5 Reptielen en amfibieën

Het plangebied is ongeschikt als leefgebied voor streng beschermde amfibieën en reptielen. Naar verwachting komen wel licht beschermde soorten als kleine watersalamander, gewone pad en bruine kikker voor in het plangebied. In het plangebied zelf is geen water (dus ook geen voortplantingsbiotoop) aanwezig, dat betekent dat alleen landhabitat van deze soorten aanwezig is. Een bewoner van nummer 16 gaf aan dat hij af en toe gewone padden en bruine kikkers waarneemt rondom zijn huis.

4.1.6 Vissen

Het plangebied grenst aan de noordoostkant aan parallel aan het Proostdijlaantje aan een secundaire watergang. Deze watergang maakt echter geen onderdeel uit van het plangebied. Beschermde vissoorten zijn daarom niet aanwezig in het plangebied.

4.1.7 Ongewervelden

Het plangebied biedt geen geschikt leefgebied voor streng beschermde ongewervelde soorten.

4.1.8 Samengevat

Streng beschermde soorten die mogelijk voorkomen in het plangebied zijn vleermuizen en mogelijk vogels waarvan het nest jaarrond is beschermd. Daarnaast komen in het plangebied mogelijk enkele licht beschermde amfibieën, zoogdieren en vaatplanten voor. In tabel 4.1 is een overzicht gegeven.

Tabel 4-1 Mogelijk aanwezige streng beschermde soorten in of nabij het plangebied

<i>Soortgroep</i>	<i>Aanwezigheid</i>	<i>Voorkomende soorten</i>	<i>Beschermings-categorie</i>
Vaatplanten	Mogelijk	o.a. gewone vogelmelk	tabel 1
Broedvogels	ja	Koolmees, pimpelmees, kauw en andere algemene soorten.	vogels.
Vogels (jaarrond beschermde nesten)	Mogelijk	huismus en gierzwaluw	vogels
Vleermuizen	Mogelijk	gewone dwergvleermuis, laatvlieger, gewone grootoorvleermuis, meervleermuis	tabel 3
Grondgebonden zoogdieren	Ja	Egel en diverse algemene (spits)muizen	tabel 1
Amfibieën	Ja	Gewone pad, bruine kikker en mogelijk kleine watersalamander	tabel 1
Reptielen	Nee	nvt	nvt
Vissen	Nee	nvt	nvt
Ongewervelden	Nee	nvt	nvt

4.2 Natuurnetwerk Nederland

Het plangebied ligt op grote afstand (> 2 km.) van het dichtstbijzijnde NNN gebied.

4.3 Natuurbeschermingswet

In de Natuurbeschermingswet zijn Natura 2000-gebieden en Beschermd Natuurmonumenten beschermd. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied is Nieuwkoopse Plassen en de Haack op minimaal 4 kilometer ten zuiden van het plangebied. Overige Natura 2000-gebieden en/of Beschermd Natuurmonumenten liggen allen op grotere afstand van het plangebied. Dit gaat om Botshol op ruim 6 kilometer richting het noordoosten en de Oostelijk Vechtplassen op ruim 10 kilometer richting het oosten.

Figuur 4-2 NNN begrenzing (groen) in de direct omgeving plangebied (rood kader). Bron: webkaart.provincie-utrecht.nl.

5 EFFECTEN BESCHERMDE SOORTEN

In het plangebied komen (mogelijk) streng beschermde broedvogels en vleermuizen voor. Daarnaast is de aanwezigheid van lichter beschermde vaatplanten, amfibieën en grondgebonden zoogdieren niet uit te sluiten.

5.1 Broedvogels

Naast algemene broedvogels die vrijwel zeker in het plangebied broeden is de aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten van huismus en gierzwaluw niet uit te sluiten. Voor de algemene broedvogels geldt dat ze alleen beschermd zijn tijdens het broedseizoen.

5.1.1 Algemene broedvogels

Wanneer herontwikkeling plaatsvindt in de broedperiode van vogels kunnen negatieve effecten optreden ten aanzien van broedende vogels. Dit betekent een overtreding van verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet en hiervoor is een ontheffing van de Flora- en faunawet nodig. Een ontheffing voor broedvogels wordt in de praktijk zelden afgegeven. De reden hiervoor is dat eenvoudig mitigerende maatregelen zijn te treffen door te werken buiten het broedseizoen of het plangebied voorafgaand aan het broedseizoen ongeschikt te maken. Daarnaast wordt een ontheffing alleen afgegeven wanneer sprake is van een wettelijk geldend belang. De beoogde herontwikkeling (is ruimtelijke ontwikkeling) is geen geldig wettelijk belang.

Het is daarom noodzakelijk negatieve effecten ten aanzien van broedvogels te voorkómen.

5.1.2 Jaarrond beschermde nesten

De nestplaatsen van de huismus, gierzwaluw en sperwer zijn jaarrond beschermd. Het is niet met zekerheid uit te sluiten dat deze soorten in het plangebied broeden. Wanneer herontwikkeling plaatsvindt van het plangebied en huismussen, gierzwaluwen en/of sperwer hier broeden, wordt het leefgebied en daarmee de jaarrond beschermde nestplaats van deze soorten verstoord en raakt deze in het slechtste geval helemaal ongeschikt. Dit is een overtreding van verbodsbepalingen uit de Flora- en faunawet, waarvoor een ontheffing vereist is. Zoals gezegd wordt een ontheffing voor vogels alleen verleend wanneer sprake is van een wettelijk geldend belang. De beoogde herontwikkeling (is ruimtelijke ontwikkeling) vormt geen wettelijk belang.

Omdat niet met zekerheid uit te sluiten is dat huismus, gierzwaluw en sperwer in het plangebied broeden zijn effecten ook niet op voorhand uit te sluiten.

5.1.3 Nader onderzoek

Er is aanvullend onderzoek noodzakelijk naar de aanwezigheid van huismus, gierzwaluw en sperwer. Op basis van dit aanvullende onderzoek kan worden aangetoond of deze soorten aan- of afwezig zijn in het plangebied. Op basis van deze resultaten kan worden geconcludeerd of effecten optreden ten aanzien van beide soorten en of een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet noodzakelijk is.

5.2 Vleermuizen

Gebouwen in het plangebied fungeren mogelijk als verblijfplaats voor vleermuizen. Wanneer gebouwen gesloopt of gerenoveerd worden, waarin verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig zijn, gaan deze verblijfplaatsen verloren. Dit betekent een overtreding van verbodsbepalingen uit de Flora- en faunawet. Er gaan dan voortplantings-, rust of vaste verblijfplaatsen verloren en individuen van de soort kunnen verstoord, gedood en/of verwond worden. Dit betekent een overtreding van de Flora- en faunawet. Een ontheffing wordt voor vleermuizen (Habitatrichtlijn IV) echter alleen verleend wanneer sprake is van een wettelijk geldend belang. De beoogde herontwikkeling (is ruimtelijke ontwikkeling) kan mogelijk onder het belang dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en voor het milieu wezenlijk gunstige effecten worden geschaard. Hiervoor dient dan wel een passende onderbouwing te worden gegeven.

Naast eventuele aanwezige verblijfplaatsen is het groen in het plangebied mogelijk onderdeel van vast jachtgebied en/of een doorgaande vliegroute door de bebouwde kom van Mijdrecht, zie figuur 4-1. Het groen in het plangebied blijft echter grotendeels behouden. Wanneer werkzaamheden overdag worden uitgevoerd en geen nachtelijke verlichting wordt toegepast blijft de vliegroute behouden en treden geen effecten op. Effecten ten aanzien van een mogelijke vliegroute zijn niet aan de orde, mits geen nachtelijke verlichting wordt toegepast.

5.2.1 Nader onderzoek

Om te onderbouwen of negatieve effecten op vleermuizen optreden is aanvullend onderzoek nodig naar de aanwezigheid van vleermuizen in de gebouwen en de functie van deze gebouwen voor vleermuizen. Indien één of meerdere gebouwen in gebruik zijn als verblijfplaats voor vleermuizen dienen mitigerende en compenserende maatregelen te worden getroffen zodat geen negatieve effecten optreden ten aanzien van deze soortgroep.

Aanvullend vleermuisonderzoek zal worden uitgevoerd in de periode van half mei t/m eind september en is al ingepland.

5.3 Conclusie

Effecten op broedvogels (inclusief vogels waarvan het nest jaarrond is beschermd) en vleermuizen kunnen niet worden uitgesloten op grond van deze quickscan. Om te bepalen of deze soorten daadwerkelijk voorkomen en wat de functie van het plangebied is voor deze soorten is aanvullend onderzoek naar het voorkomen van deze soorten noodzakelijk. Het gaat om vleermuizen en broedvogels waarvan het nest jaarrond is beschermd (huismus, gierzwaluw en sperwer). Aanvullend onderzoek naar algemene broedvogels waarvan het nest niet jaarrond is beschermd is niet nodig. Er wordt hiervoor in principe geen ontheffing verleend en mitigerende maatregelen om effecten te voorkomen zijn goed te realiseren.

Voor de uitvoering van het vleermuisonderzoek is al opdracht, dit is al ingepland.

6 EFFECTEN BESCHERMDE GEBIEDEN

6.1 Natuurnetwerk Nederland

Het plangebied ligt buiten de begrenzing en op grote afstand van het Natuurnetwerk Nederland. Negatieve effecten ten aanzien van het Natuurnetwerk Nederland zijn niet aan de orde.

6.2 Natuurbeschermingswet

Het plangebied ligt op een afstand van minimaal 4 kilometer van het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied Nieuwkoopse Plassen en de Haeck en op ruimere afstand van Botshol (6 km) en de Oostelijke Vechtplassen (> 10 km). Dat betekent dat alleen sprake kan zijn van externe effecten ten aanzien van de instandhoudingsdoelen van dit gebied.

Externe effecten kunnen optreden ten gevolge van geluid, beweging, verlichting en stikstofdepositie. Deze effecten treden op ten gevolge van bouwwerkzaamheden tijdens de aanlegfase en ten gevolge van de aanwezigheid van nieuwe objecten en de extra verkeersbewegingen tijdens de gebruiksfase. Voor verstoring door licht, geluid en beweging is de afstand tot het Natura 2000-gebied te groot om negatieve effecten te kunnen veroorzaken.

Effecten als gevolg van stikstofdepositie zijn niet direct uit te sluiten. In het plangebied zijn nu 5 woningen aanwezig die plaats zullen maken voor een appartementencomplex met 24 appartementen. Dat betekent een toename van het aantal woningen en daarmee een toename van het aantal verkeersbewegingen. Op basis van de rekentool van de CROW zijn er gemiddeld 92 verkeersbewegingen per etmaal te verwachten door de realisatie van 24 woningen. In de huidige situatie is in het plangebied ook sprake van een woonfunctie, waardoor het totale aantal lager zal zijn dan de 92 verkeersbewegingen per etmaal.

Het plangebied ligt in de bebouwde kom van Mijdrecht en ligt op relatief grote afstand (>4 km richting het zuiden en > 6 richting het noordoosten) van de dichtstbijzijnde Natura 2000-gebieden. Tussen het plangebied en de dichtstbijzijnde Natura 2000-gebieden ligt de bebouwde kom van Mijdrecht en intensief agrarisch gebied. De belangrijkste ontsluitingswegen van Mijdrecht liggen niet in of in de directe nabijheid van de genoemde Natura 2000-gebieden. De toename van het aantal verkeersbewegingen leidt daarom niet tot een toename van de stikstofdepositie op de Natura 2000-gebieden Nieuwkoopse Plassen en de Haeck, Botshol en de Oostelijke Vechtplassen.

Negatieve effecten ten aanzien van Natura 2000-gebieden als gevolg van stikstofdepositie zijn daarmee niet aan de orde.

Een aangewezen soort van de Nieuwkoopse plassen Botshol en de Oostelijke Vechtplassen is de meervleermuis. Boven de Kromme Mijdrecht is vastgesteld¹ dat het hele zomerhalfjaar door grote aantallen meervleermuizen naar en van de Nieuwkoopse Plassen vliegen. Een deel daarvan komt vanuit Uithoorn, via de Amstel. Het is niet uit te sluiten dat zich in de huizen in Mijdrecht ook verblijfplaatsen bevinden van

¹ Activiteitenplan dijkversterking De Hoef West; DHV, 2011;

meervleermuizen, die in de Nieuwkoopse Plassen of Botshol jagen. De afstand van het plangebied tot de Oostelijke Vechtplassen is te groot om voor externe effecten ten aanzien van de meervleermuis te zorgen.

Dit betekent dat externe effecten op de meervleermuis voor de Nieuwkoopse Plassen en de Haack en Botshol niet op voorhand zijn uit te sluiten.

6.2.1 Nader onderzoek

Om te bepalen of negatieve effecten op de meervleermuis optreden is aanvullend onderzoek nodig naar de aanwezigheid van deze soort in de gebouwen en de functie van deze gebouwen voor vleermuizen. Indien één of meerdere gebouwen in gebruik zijn als verblijfplaats voor de meervleermuis is een aanvullende toetsing in het kader van de Natuurbeschermingswet noodzakelijk.

Aanvullend onderzoek naar vleermuizen is in paragraaf 5.2.1 al aanbevolen in het kader van de Flora- en faunawet. Het onderzoek naar de meervleermuis in het kader van de Natuurbeschermingswet verschilt niet van het onderzoek naar vleermuizen in het kader van de Flora- en faunawet. Beide onderzoeken kunnen dus samen worden genomen.

7 LITERATUUR

websites:

- telmee.nl
- www.provincie-utrecht.nl

=O=O=O=

RAPPORT

Vervolgonderzoek beschermde soorten Gosewijn van Aemstelstraat, Mijdrecht

Klant: GroenWest

Referentie: RDCBD4791-101-101R001F01

Versie: 01/Finale versie

Datum: 7 december 2015

HASKONINGDHV NEDERLAND B.V.

Entrada 301
1114 AA Amsterdam-Duivendrecht
Netherlands
Rivers, Deltas & Coasts
Trade register number: 56515154

+31 88 348 95 00 **T**
info@rhdhv.com **E**
royalhaskoningdhv.com **W**

Titel document: Vervolgonderzoek beschermde soorten Gosewijn van Aemstelstraat, Mijdrecht

Ondertitel: Vervolgonderzoek beschermde soorten
Referentie: RDCBD4791-101-101R001F01
Versie: 01/Finale versie
Datum: 7 december 2015
Projectnaam: Bestemmingsplan Gosewijn van Aemstelstraat
Projectnummer: BD4971-101-101
Auteur(s): Willem Kuijsten

Opgesteld door: Willem Kuijsten

Gecontroleerd door: Joost Rink

Datum/Initialen: 7 december 2015/JCR

Goedgekeurd door: Joost Rink

Datum/Initialen: 7 december 2015/JCR

Classificatie

Projectgerelateerd

Disclaimer

No part of these specifications/printed matter may be reproduced and/or published by print, photocopy, microfilm or by any other means, without the prior written permission of HaskoningDHV Nederland B.V.; nor may they be used, without such permission, for any purposes other than that for which they were produced. HaskoningDHV Nederland B.V. accepts no responsibility or liability for these specifications/printed matter to any party other than the persons by whom it was commissioned and as concluded under that Appointment. The quality management system of HaskoningDHV Nederland B.V. has been certified in accordance with ISO 9001, ISO 14001 and OHSAS 18001.

Inhoud

1	Inleiding	1
1.1	Doel en afbakening	1
1.2	Leeswijzer	1
2	Plangebied en voorgenomen ontwikkeling	2
2.1	Ligging plangebied	2
2.2	Voorgenomen ontwikkeling	2
3	Inventarisatiemethodiek	5
3.1	Huismus	5
3.2	Gierzwaluw	5
3.3	Sperwer	6
3.4	Vleermuizen	6
4	Resultaten	8
4.1	Huismus	8
4.2	Gierzwaluw	8
4.3	Sperwer	9
4.4	Bosuil	10
4.5	Vleermuizen	10
4.6	Conclusies inventarisatie	11
5	Effectbeoordeling, mitigatie en juridische consequenties	12
5.1	Effectbeoordeling	12
5.2	Mitigatie	12
5.2.1	Vliegroutes en foerageergebied	12
5.2.2	Paarverblijfplaatsen	12
5.3	Juridische consequenties	13
5.4	Conclusie	14
6	Literatuur	15

1 Inleiding

Aan de Gosewijn van Aemstelstraat 12 - 19 te Mijdrecht heeft woningcorporatie GroenWest een viertal twee-onder-één-kap woningen in haar bezit. GroenWest wil deze locatie graag herontwikkelen. Het voornemen is om 24 sociale huurappartementen te realiseren.

Binnen het vigerende bestemmingsplan 'Mijdrecht woongebied Zuid 2003' is de realisatie van de beoogde woningbouw niet mogelijk. Om het voornemen te kunnen realiseren moet een planologische procedure worden gevolgd in de vorm van een nieuw bestemmingsplan. In het kader van dit bestemmingsplan is een quickscan natuurwetgeving uitgevoerd (Royal HaskoningDHV, 2015). Op grond van deze quickscan konden mogelijke effecten ten aanzien van een aantal beschermde soorten niet worden uitgesloten.

Deze studie betreft een vervolgonderzoek naar enkele soortgroepen die beschermd zijn door middel van de Flora- en faunawet en Natuurbeschermingswet 1998. Het gaat om de soort(groep)en huismus, gierzwaluw, sperwer en vleermuizen, beschermd door de Flora- en faunawet en de meervleermuis beschermd door zowel de Flora- en faunawet als de Natuurbeschermingswet 1998.

1.1 Doel en afbakening

Doel van deze studie is het in beeld brengen van de verspreiding en functie van het plangebied voor huismus, gierzwaluw, sperwer en vleermuizen.

Op grond van de aanwezigheid en verspreiding van beschermde soorten in het plangebied en de functie van het plangebied voor deze soorten kan exact worden bepaald of, en zo ja welke, negatieve effecten te verwachten zijn. Op basis hiervan kunnen maatregelen getroffen worden waardoor negatieve effecten kunnen worden gemitigeerd en/of gecompenseerd. Wanneer schadelijke effecten niet volledig zijn te mitigeren is tevens een ontheffing van de Flora- en faunawet nodig. Er wordt in deze rapportage antwoord gegeven op de vraag of ontheffing van de Flora- en faunawet noodzakelijk is, aan welke voorwaarden de ontheffing moet voldoen en of ontheffingverlening waarschijnlijk wordt geacht.

1.2 Leeswijzer

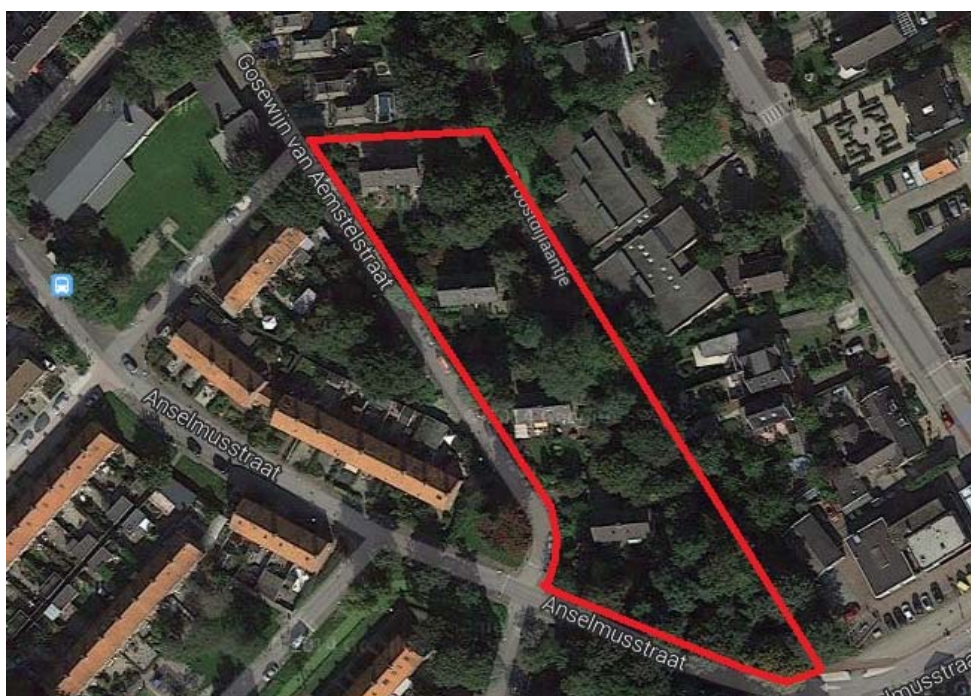
In hoofdstuk 2 is een omschrijving van het plangebied en de voorgenomen ontwikkeling geschetst. In hoofdstuk 3 is de gehanteerde inventarisatiemethodiek beschreven. In hoofdstuk 4 zijn per soortgroep de resultaten beschreven. In hoofdstuk 5 zijn aanbevelingen gedaan voor het vervolg en wordt de vraag beantwoord of een ontheffing van de Flora- en faunawet noodzakelijk is en waaraan voldaan moet worden om een ontheffing te kunnen krijgen.

2 Plangebied en voorgenomen ontwikkeling

2.1 Ligging plangebied

Het plangebied ligt in Mijdrecht, aan de Gosewijn van Aemstelstraat in de gemeente de Ronde Venen. Het perceel is grotendeels in eigendom van GroenWest en is circa 3.200m² groot. Het plangebied heeft een relatief smalle vorm, waarvan een deel met een talud van een dijklichaam (aan de oostzijde) De locatie ligt op de grens van het beneden- en bovendijks gebied aan de Gosewijn van Aemstelstraat (8 huurwoningen nr. 12 t/m 19) in de wijk Proostdijland. Op het dijklichaam is bosplantsoen aanwezig met soorten als berk, conifeer, taxus, lariks, grove den, hazelaar en paardenkastanje.

Het plangebied ligt in een zeer groene omgeving aan de voet van een dijk en watergang. In figuur 2.1 is de ligging van het plangebied weergegeven.

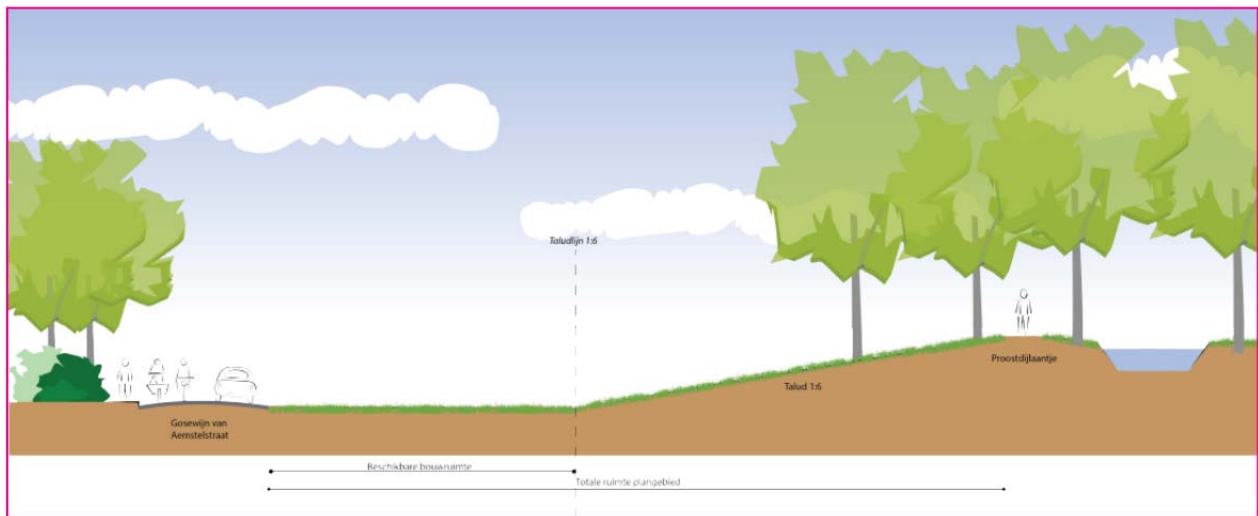

Figuur 2-1 Ligging plangebied

2.2 Voorgenomen ontwikkeling

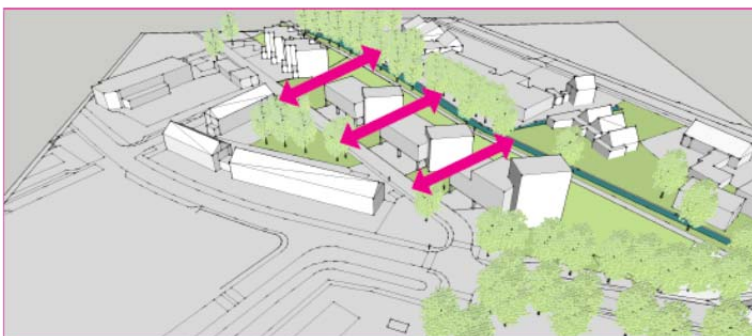
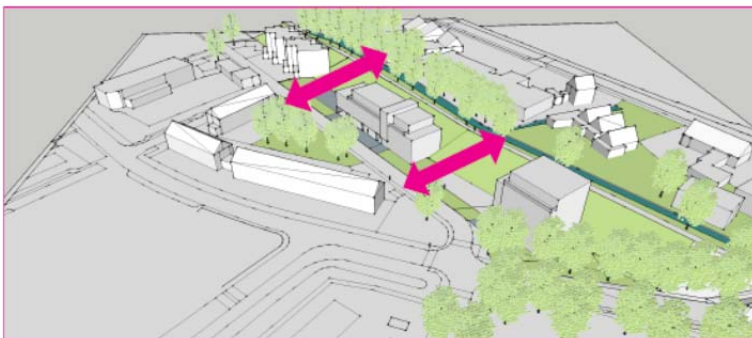
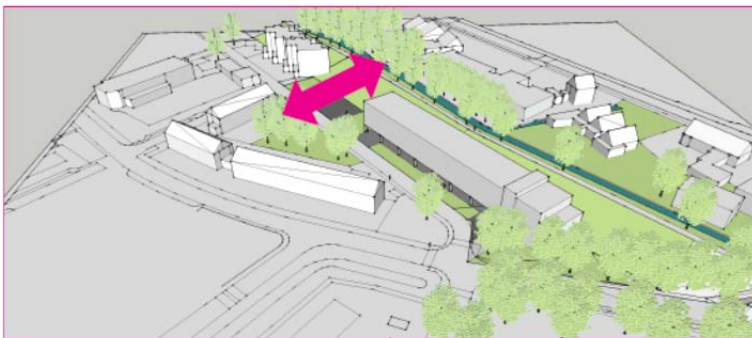
De huidige woningen voldoen niet meer aan de eisen van GroenWest. Daarom is besloten om de bestaande woningen te slopen en te vervangen door 24 levensloopbestendige appartementen.

Op de begane grond kan maar in een beperkte diepte gebouwd worden door de eis van Waternet dat het dijkprofiel met een 1:6 lijn niet doorsneden mag worden, zie doorsnede, figuur 2.2. De 1:6 lijn wordt in huidige situatie door de aanwezige bebouwing overigens wel doorsneden. Maar bij nieuwe ontwikkelingen wordt dat niet toegestaan.

Figuur 2.2 Doorsnede locatie met beperking 1:6-taludlijn dijklichaam.

Op onderstaande afbeelding zijn voorbeelden de mogelijke invulling van het te ontwikkelen gebied te zien.

Figuur 2.3 Sfeerimpressies mogelijke toekomstige inrichting

3 Inventarisatiemethodiek

Het plangebied is tijdens een verkennend onderzoek bezocht op 10 maart 2015. Naar aanleiding van dit verkennend onderzoek (RHDHV, 2015) zijn aanvullende onderzoeken uitgevoerd naar vleermuizen en broedvogels met jaarrond beschermde nesten (gierzwaluw, huismus en sperwer). Hiervoor is het plangebied onderzocht op 31 mei, 5 juni, 26 juni, 30 juni, 14 juli, 20 augustus en 7 september 2015. Naast de ecologische inventarisaties zijn enkele bewoners en omwonenden gevraagd welke vogels in hun tuinen en de omgeving broeden.

3.1 Huismus

De inventarisaties zijn uitgevoerd conform de methodiek zoals die is omschreven in de Soortenstandaard Huismus (Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, 2014). Om de aan- of afwezigheid van huismussen te kunnen bewijzen is het noodzakelijk dat tijdens vier gerichte veldbezoeken in de periode 10 maart tot en met 20 juni gezocht wordt naar huismussen. De inventarisatie moet tijdens goede weersomstandigheden plaatsvinden, op geluidsluwe momenten (bijvoorbeeld de zondagmorgen in stedelijk gebied), rond 1 à 2 uur na zonsopkomst en met een tussenperiode van minimaal 10 dagen.

De veldinventarisaties zijn uitgevoerd op 10 maart, 31 mei, 5 juni en 26 juni 2015. Naast inventarisatie van het plangebied is op 31 mei 2015 de ruimere omgeving onderzocht om de aanwezigheid van huismussen in de directe omgeving te bepalen. De weersomstandigheden waren op 10 maart, droog, half bewolkt en rond de 10 °C. Op 31 mei was het droog, geheel bewolkt en rond de 14 °C, op 5 juni was het droog en rond de 12 °C en op 26 juni was het geheel bewolkt, droog en 13 °C.

Er is tijdens de veldbezoeken gelet op nestindicatieve waarnemingen:

- nest of nestbouw;
- bezoek van een huismus aan een waarschijnlijke nestplaats (het nest is zelf vaak niet zichtbaar) of transport van voedsel of ontlastingspakketjes;
- bedelende jongen in nest (vlak voor uitvliegen goed te horen, steken kopjes uit nestopening).
- zingende mannetjes;
- aanwezigheid van een paartje bij een potentiële nestplaats;
- balts.

3.2 Gierzwaluw

De inventarisaties zijn uitgevoerd conform de methodiek zoals die is omschreven in de Soortenstandaard Gierzwaluw (Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, 2014):

Het onderzoek om aanwezigheid van nesten van gierzwaluwen aan te tonen moet op basis van een territoriumkartering vanaf eind april tot en met half juli worden uitgevoerd. De datumgrenzen zijn 15 mei tot en met 15 juli, maar de meest geschikte periode is 1 juni - 15 juli. Daarvoor zijn niet alle broedvogels aanwezig, daarna vliegen de jongen al uit. Het tijdstip van inventarisatie is de gehele dag, bij voorkeur van 18.00 uur tot zonsondergang. Afwezigheid is voldoende aannemelijk gemaakt wanneer er geen waarnemingen zijn verricht die duiden op de aanwezigheid van een nest, na drie inventarisatie momenten met een tussenliggende periode van minimaal 10 dagen, in de periode 1 juni tot en met 15 juli, van 18.00 uur tot zonsondergang, tijdens de goede inventarisatieomstandigheden.

De inventarisaties zijn uitgevoerd op 5 juni, 30 juni en 14 juli, in een aantal gevallen voorafgaand aan nachtelijk vleermuisonderzoek. Op 5 juni was het droog en rond de 12 °C, op 26 juni was het droog, en 13 °C en op 14 juli was het droog en rond de 18 °C.

3.3 Sperwer

Onderzoek naar de sperwer is gelijktijdig uitgevoerd met de onderzoeken naar de overige soort(groep)en. Er is geen soortenstandaard opgesteld door de RvO (Ministerie van Economische Zaken). Tijdens de verschillende onderzoeksrondes is gezocht naar nesten, sporen en waarnemingen van de sperwer. De soort is lastig te vinden, maar goed zoeken naar poepstrepen, plukresten en geruilde veren en goed luisteren naar geluiden van volwassen sperwers (kekkerende roep) en nestjongen (vanaf eind juni) geeft voldoende zekerheid om de aan- of afwezigheid van de sperwer vast te stellen.

In totaal is tijdens zes verschillende onderzoeksrondes gezocht naar sperwers en nesten van sperwers in het plangebied.

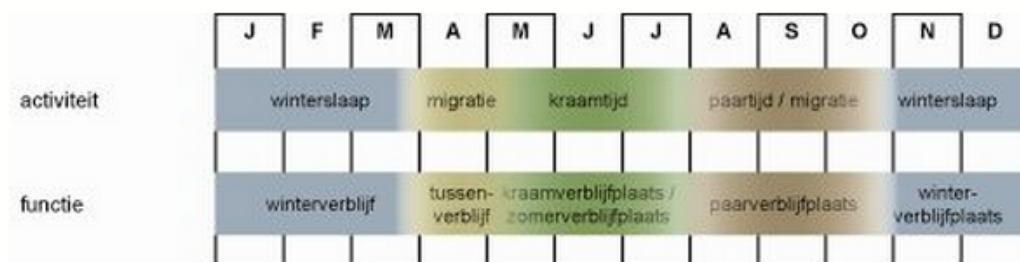
3.4 Vleermuizen

Het vleermuisonderzoek is vooral gericht op de gebouwbewonende soorten, de bomen in het plangebied zijn relatief jong en geschikte holtes ontbreken (Royal HaskoningDHV, 2015). Gebouwbewonende soorten die in het plangebied verwacht kunnen worden, zijn laatvlieger, gewone dwergvleermuis en mogelijk meervleermuis en gewone grootoorvleermuis.

De vleermuisinventarisaties zijn uitgevoerd conform het meest recente vleermuisprotocol (Vleermuisprotocol, 2013) van het Netwerk Groene Bureaus (NGB) en de Zoogdiervereniging. Dit vleermuisprotocol is de standaard voor onderzoek naar soorten, aantallen en gebiedsfuncties van vleermuizen. Het beschrijft het onderzoek dat nodig is om aanwezigheid van vleermuizen vast te stellen. Het protocol is aangepast naar de meest recente wetenschappelijke inzichten, na evaluatie in de periode december 2012 tot maart 2013. Het protocol voldoet aan de eisen die het bevoegd gezag stelt en biedt eenduidigheid over het begrip “gedegen onderzoek” uit de uitvoeringsregeling Flora- en faunawet. Het toepassen van het protocol geeft grote mate van zekerheid dat de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland bij een ontheffingsaanvraag geen aanvullend inventarisatieonderzoek verlangt en dat een onderzoek stand houdt in een eventuele juridische procedure. In het bijzonder als de aanwezigheid van gebiedsfuncties voor vleermuizen volgens het protocol kan worden uitgesloten.

Om een volledige inventarisatie uit te voeren volgens de regels van het vleermuisprotocol is het noodzakelijk van half mei t/m eind september een vijftal inventarisaties uit te voeren tijdens verschillende momenten van de nacht omdat vleermuizen gedurende het seizoen gebruik maken van verschillende verblijfplaatsen op verschillende locaties. Er wordt onderscheid gemaakt in kraam- en zomerverblijfplaatsen, paarverblijfplaatsen en winterverblijfplaatsen. In Figuur 3-1 is weergegeven in welke periode vleermuizen gebruik maken van welk type verblijfplaats. Zomerverblijfplaatsen worden niet apart vermeld in de figuur, dit zijn verblijfplaatsen van hoofdzakelijk mannetjes, die worden gebruikt in de periode april t/m oktober.

Een nauwkeurige visuele inspectie van de gebouwen in de winterperiode is niet uitgevoerd. Vleermuizen zijn heel klein en kunnen in de gebouwen in het plangebied in allerlei kieren en spleten weggelopen. Deze kieren en spleten zijn niet of nauwelijks te inspecteren, zodat eventuele overwinterende vleermuizen onopgemerkt zullen blijven. Een indicatie van het gebruik als (massa)winterverblijfplaats kan onderzocht worden door in de nazomer een bezoek te brengen aan het gebouw rond middernacht. In de periode eind juli / begin augustus zwermen vleermuizen rondom winterverblijfplaatsen om de winterverblijven te inspecteren en aan hun jongen te tonen. Deze periode valt samen met het eerste onderzoek naar paarverblijfplaatsen.

Figuur 3-1 Jaarcyclus van vleermuizen (bron: www.vleermuizenindestad.nl)

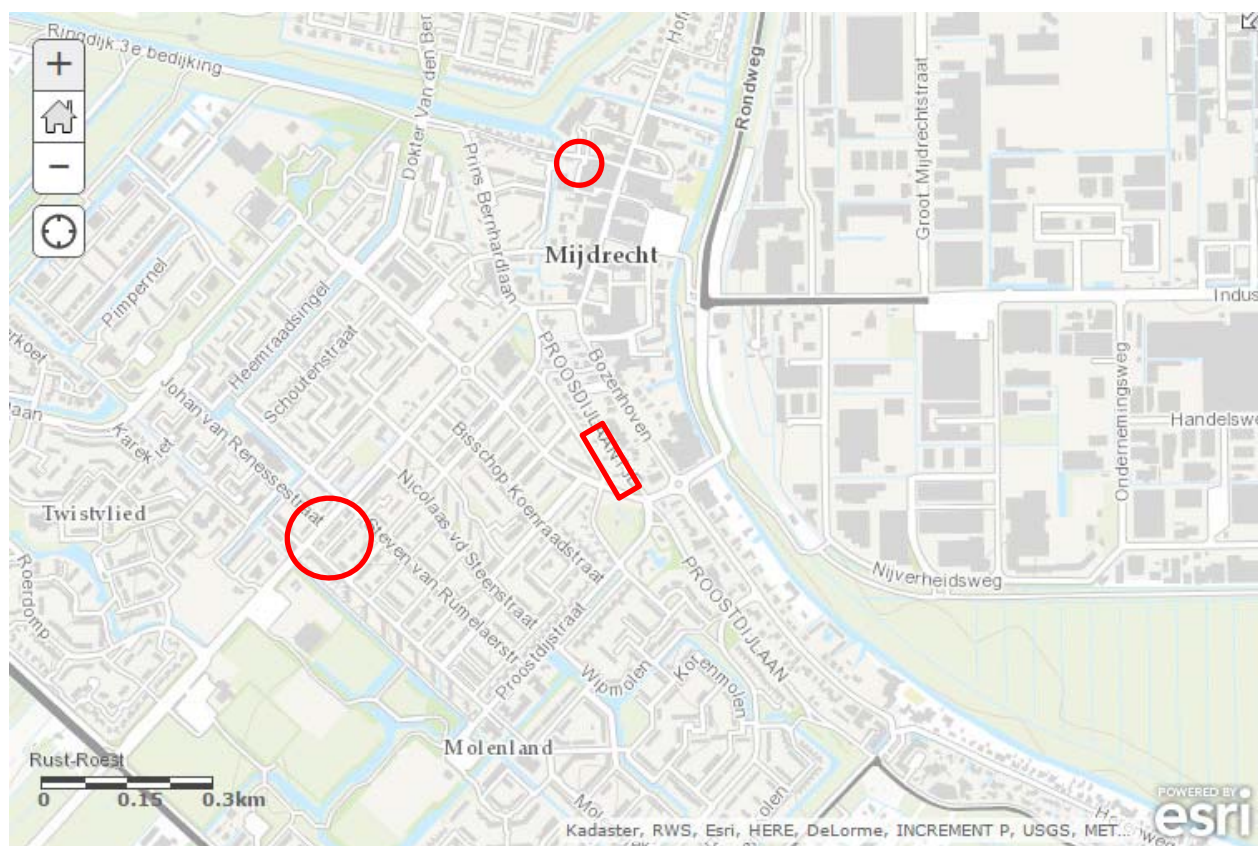
De eerste drie uitgevoerde onderzoeken betreffen inventarisaties naar de aanwezigheid van kraamverblijfplaatsen in de periode half mei tot half juli. Deze drie bezoeken zijn uitgevoerd in de nacht/ochtend van 5 juni 2015 en de avond/nacht van 30 juni 2015 en de avond/nacht van 14 juli 2015. Op 5 juni was het droog, zwaarbewolkt met een temperatuur van 12 °C en windkracht 2. Op 30 juni was het droog, met een temperatuur van 18 °C en windkracht 2. Op 14 juli was het droog, vrijwel geheel bewolkt met een temperatuur tussen de 15 en 17 °C en windkracht 3.

De laatste twee bezoeken betreffen inventarisaties gericht op de aanwezigheid van paarverblijven en eventueel laat 'winterverblijfplaats indicierend' zwermgedrag. Deze onderzoeken zijn uitgevoerd in de avond van 20 augustus en de ochtend van 7 september 2015. De weersomstandigheden op 20 augustus waren droog, 19 °C en windkracht 2. Op 7 september was het droog, 14 °C en windkracht 2. Alle vleermuisonderzoeken zijn uitgevoerd door twee personen.

4 Resultaten

4.1 Huismus

In het plangebied zijn geen waarnemingen gedaan van de huismus. Er broeden geen huismussen in het plangebied en het plangebied wordt niet gebruikt als leefgebied door de soort. De dichtstbijzijnde waarnemingen van huismussen zijn gedaan op een afstand van 500 meter noordelijk en 500 meter westelijk van het plangebied. Huismussen broeden noordelijk van het plangebied in een woonhuis aan de Kerkstraat. Ten westen van het plangebied is een bolwerk van de huismus aanwezig rondom de Hoofdweg daar zijn tientallen nesten aanwezig. In Figuur 4-1 zijn de waarnemingen van de huismus weergegeven ten opzichte van het plangebied.

Figuur 4-1 Waarnemingen huismus (rode cirkels) in de nabije omgeving van het plangebied (rode rechthoek)

4.2 Gierzwaluw

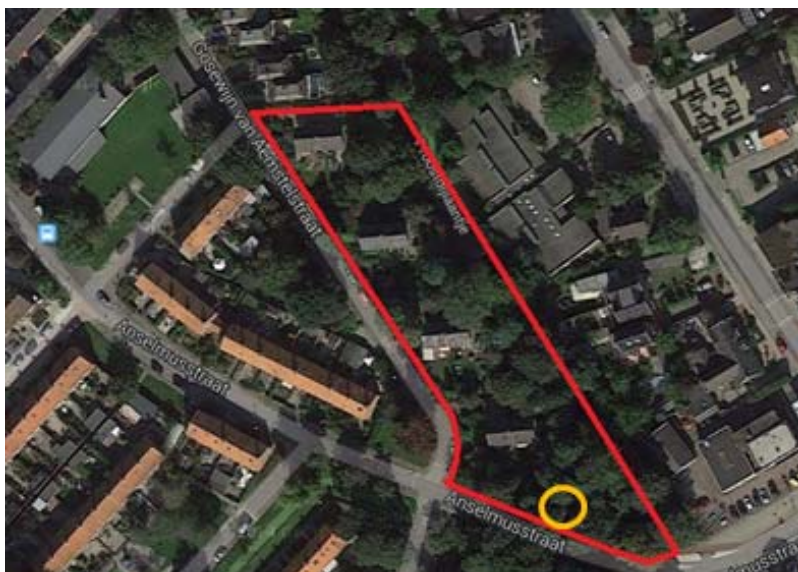
Er zijn tijdens meerdere onderzoeksrondes gierzwaluwen waargenomen op ruime hoogte boven het plangebied. Op 5 juni werden 4 gierzwaluwen waargenomen, op 30 juni 6 en op 14 juli 8. Op 30 juni is geconstateerd dat een gierzwaluw in de avondschemering laag langs de noordzijde van een van de te slopen huizen scheerde. Ditzelfde is op 14 juli gezien in de avondschemering. Tussen dit gebouw en de beplanting is een mooie doorvliegopening aanwezig, zie figuur 4.2. Door deze vliegopening kunnen gierzwaluwen lager vliegende insecten vangen. Er is niet geconstateerd dat er een binding was met de gebouwen, nesten zijn afwezig.

Figuur 4-2 Ruimte tussen Gosewijn van Aemstelstraat 14 en 15 en beplanting die door de gierzwaluw wordt gebruikt als doorvliegopening.

4.3 Sperwer

Er zijn geen waarnemingen van de sperwer (zicht en geluid) gedaan in het plangebied; nesten van sperwers zijn evenmin aangetroffen. Wel is op 5 juni 2015 een ruiveer in het plangebied gevonden. Dat betekent dat de soort in de omgeving van het plangebied voorkomt. Omdat er ondanks intensieve inventarisaties geen waarnemingen van de soort zijn gedaan in het plangebied, kan aangenomen worden dat de soort niet broedt in het plangebied.

Figuur 4-3 Vindplaats ruiveer sperwer

4.4 Bosuil

Tijdens het onderzoek is op 5 juni en 14 juli een bosuil waargenomen, een soort waarvan het nest ook jaarrond is beschermd. Op 14 juli werden jongen gehoord in een boom 150 meter noordelijk van het plangebied. Er is geen nest gevonden in het plangebied zelf. De soort broed niet in het plangebied.

Er zijn geen gerichte inventarisaties naar deze soort uitgevoerd omdat op basis van de aanwezige biotoop op voorhand niet werd verwacht dat deze soort aanwezig zou zijn in het plangebied. Het aantal bezoeken dat aan het plangebied is gebracht in het kader van vleermuizen en jaarrond beschermde vogels is echter afdoende om met zekerheid te kunnen stellen dat de soort niet in het plangebied broed. Vanwege de strikte bescherming van deze soort is ervoor gekozen de waarnemingen van deze soort wel te vermelden in de rapportage.

4.5 Vleermuizen

Tijdens de verschillende vleermuisinventarisaties zijn vier soorten waargenomen, namelijk gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger en een niet op naam gebrachte 'myoot'.

Kraam-/zomerverblijfplaatsonderzoek veldbezoek 5 juni 2015

De eerste vleermuis werd waargenomen om 3:32, het betrof een langsvliegende gewone dwergvleermuis door de Gosewijn van Aemstelstraat. Even later werden er op boven het Proostdijlaantje twee gewone dwergvleermuizen foeragerend waargenomen. Vrijwel de hele ochtend was er af en toe activiteit van deze gewone dwergvleermuizen. Rond 3:52 is er een langsvliegende ruige dwergvleermuis waargenomen aan het begin van de straat (langs huisnummer 1). Rond 4.04 is vermoedelijk dezelfde ruige dwergvleermuis op ongeveer dezelfde locatie weer langsvliegend waargenomen. Verder was een langsvliegende niet op naam gebrachte 'myoot' boven water aanwezig nabij het Proostdijlaantje. De soort was te kort aanwezig om een goede geluidsopname te kunnen maken. Heel vroeg in de ochtend kwam een laatvlieger langsvliegen. Er zijn geen verblijfplaatsen aangetroffen.

Veldbezoek 30 juni 2015

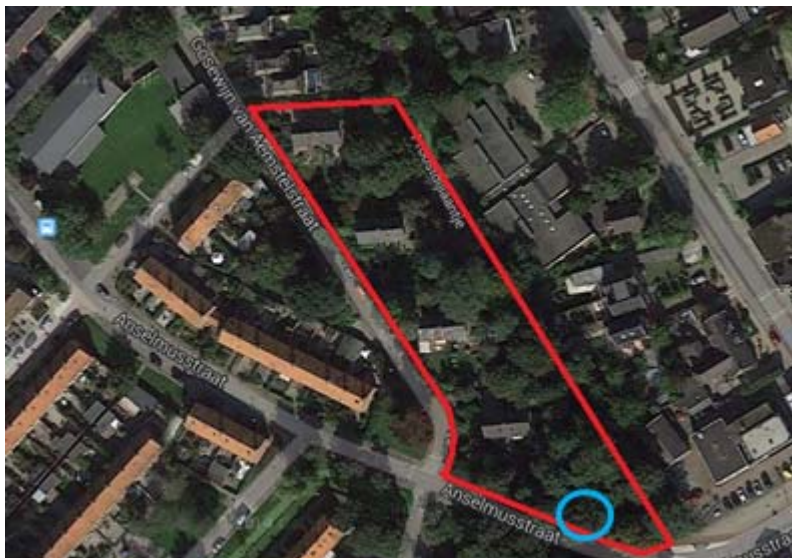
De eerste gewone dwergvleermuizen werden waargenomen om 21:10 op de Gosewijn van Aemstelstraat. Ongeveer rond dezelfde tijd werden ze gehoord op het paadje achter de huizen. Om half 10 werd (vermoedelijk zuidoostelijke richting) de eerste laatvlieger gezien. Deze bleef even foerageren op de Gosewijn van Aemstelstraat voor huis één en twee. Later kwam er nog even een tweede bij. Beiden gingen weer in oostelijke richting weg. Enkele gewone dwergvleermuizen bleven de hele avond foerageren zowel rond het Proostdijlaantje als rond de Gosewijn van Aemstelstraat.

Veldbezoek 14 juli 2015

Op 14 juli werden ongeveer drie foeragerende laatvliegers waargenomen en ongeveer vijf foeragerende gewone dwergvleermuizen. Er zijn geen verblijfplaatsen aangetroffen. De laatvliegers kwamen uit noord-noordwestelijke richting, de herkomst van de gewone dwergvleermuizen kon niet worden achterhaald.

Paarverblijfplaatsonderzoek en winterverblijfplaats indicerend onderzoek veldbezoek 20 augustus 2015

Er werd deze avond niet gezwermd. Wel is er balts waargenomen. Ten zuiden van huis nummer 1 in een boom zat een gewone dwergvleermuis te baltsen. Deze baltslocatie is weergegeven in figuur 4-4. Ten oosten van huis nummer 1 en 2 vloog een gewone dwergvleermuis al baltsend. Er is tot drie keer toe een laatvlieger langs komen vliegen langs de Gosewijn van Aemstelstraat. Eén vloog duidelijk in zuidoostelijke richting. Van de andere twee was de vliegrichting onbekend. Behalve nog enkele foeragerende gewone dwergvleermuizen was het een rustige avond.

Figuur 4-4 Baltslocatie gewone dwergvleermuis

Veldbezoek 7 september 2015

Er was weinig activiteit deze ochtend. Eén gewone dwergvleermuis foerageerde boven het Proostdijlaantje ten oosten van huisnummers 18 en 19. Rond half 7 ging deze in oostelijke richting weg. Verder is er geen activiteit waargenomen.

4.6 Conclusies inventarisatie

Broedvogels

In het plangebied zijn geen jaarrond beschermde nesten aanwezig en het plangebied heeft geen functie voor broedvogels waarvan het nest jaarrond is beschermd. Er is aangetoond dat de huismus, gierzwaluw en sperwer geen of weinig binding hebben met het plangebied. Ook de bosuil die is waargenomen heeft geen broedplaats in het plangebied. In het plangebied broeden wel vogels waarvan het nest niet jaarrond is beschermd. Dit gaat om algemene soorten van tuin en park, zoals winterkoning, merel, koolmees, turkse tortel, heggenmus, zwartkop, roodborst et cetera.

Vleermuizen

In de kraamperiode is het plangebied van belang voor enkele foeragerende vleermuizen (gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger en myoot) en wordt de groenstructuur gebruikt als vliegroute door dezelfde soorten. In de paarperiode zijn twee baltterritoria van gewone dwergvleermuizen aanwezig in het plangebied en wordt het plangebied eveneens gebruikt als foerageergebied door enkele vleermuizen. Eén van de paarplaatsen is aanwezig in een boom aan de zuidzijde van het plangebied, de tweede paarverblijfplaats bevindt zich vermoedelijk in een van de twee meest zuidelijke gebouwen, die gesloopt worden.

Waarnemingen van baltsende dieren in de paarperiode zijn vaak indicierend voor winterverblijfplaatsen. De afwezigheid van baltsende dieren tijdens het laatste onderzoek en de afwezigheid van zwermende individuen tijdens het veldbezoek lijkt er daarom op te wijzen dat winterverblijfplaatsen afwezig zijn in het plangebied.

5 Effectbeoordeling, mitigatie en juridische consequenties

Van de onderzochte soorten maken alleen vleermuizen gebruik van het plangebied. Alleen de gewone dwergvleermuizen heeft (paar)verblijfplaatsen in het plangebied. De andere soorten (huismus, gierzwaluw, bosuil en sperwer) hebben weinig of geen binding met het plangebied. Effecten op deze soorten zijn daarom uitgesloten.

In dit hoofdstuk worden daarom alleen vleermuizen besproken.

5.1 Effectbeoordeling

De voorgenomen ontwikkeling voorziet in de sloop van de in het plangebied aanwezige bebouwing en nieuwe woningbouw. Daarnaast worden bomen en andere beplanting in achtertuinen verwijderd om plaats te maken voor bebouwing of parkeerplaatsen en ontsluitingsroutes. De bomen langs het Proostdijlaantje en ten zuiden van het plangebied blijven grotendeels behouden.

De voorgenomen ontwikkeling leidt tot het verdwijnen van één of twee paarverblijfplaatsen van gewone dwergvleermuizen. Verder kan lichtverstoring zorgen voor negatieve effecten op het donkere foerageergebied bij het Proostdijlaantje. Lichtuitstraling tijdens de werkzaamheden of in de uiteindelijke situatie naar donkere delen van de begroeiing langs het Proostdijlaantje kan leiden tot een verminderde kwaliteit van het foerageergebied op deze locatie.

5.2 Mitigatie

5.2.1 Vliegroutes en foerageergebied

Negatieve effecten ten aanzien van foerageergebied en vliegroutes kunnen worden voorkomen door tijdens de werkzaamheden en in de uiteindelijke situatie rekening te houden met het donkere karakter van het foerageergebied langs het Proostdijlaantje. Hiermee wordt rekening gehouden door te zorgen dat er geen uitstraling van licht plaatsvindt richting het foerageergebied.

5.2.2 Paarverblijfplaatsen

De exacte locatie van de paarverblijfplaatsen is niet bekend. Op basis van de inventarisaties is het aannemelijk dat een paarverblijfplaats aanwezig is in de te slopen gebouwen en één in een boom aan de zuidzijde van het plangebied. De boom waar de baltsende vleermuis is waargenomen kan worden gehandhaafd waardoor negatieve effecten ten aanzien van deze verblijfplaats kunnen worden uitgesloten.

De verblijfplaats in één van de gebouwen (exacte locatie onbekend) zal verdwijnen als gevolg van de voorgenomen ingreep. Om de negatieve effecten ten aanzien van de paarverblijfplaatsen te mitigeren dient een netwerk aan verblijfplaatsen die geschikt zijn voor de betreffende functie in stand blijven.

Dat betekent dat tijdens de realisatie van de woningbouw (appartementen) en in de nieuwe situatie paarverblijfplaatsen aanwezig moeten zijn voor de gewone dwergvleermuis. Hoe meer alternatieve verblijfplaatsen aanwezig zijn hoe groter de kans is dat minimaal één van deze geaccepteerd wordt door de gewone dwergvleermuis. Bij de gewone dwergvleermuis moeten minimaal 4 nieuwe paarverblijfplaatsen aanwezig zijn die dezelfde functie kunnen vervullen als de verblijfplaats die verloren gaat. De vervangende verblijfplaatsen worden bij voorkeur zo dicht mogelijk, maar altijd binnen 100 à 200 meter van de oorspronkelijke verblijfplaats geplaatst en altijd binnen het leefgebied van de groep. Hoe dichter de vervangende verblijfplaats bij de oorspronkelijke verblijfplaats wordt gerealiseerd, hoe groter de

kans is op succes. De alternatieve verblijfplaatsen moeten tijdig voor de werkzaamheden aanwezig zijn om de dieren te laten wennen aan de nieuwe voorzieningen. De gewenningsperiode voor paarverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis bedraagt 6 maanden. De oorspronkelijke verblijfplaatsen moeten buiten het paarseizoen worden verwijderd en nadat alternatieve verblijfplaatsen zijn gerealiseerd.

Qua verblijfplaatsen, wordt onderscheid gemaakt tussen:

- nieuwe verblijfplaatsen die een tijdelijk karakter hebben en moeten functioneren als overbrugging gedurende de tijd dat de activiteiten worden uitgevoerd (tijdelijke verblijfplaatsen);
- nieuwe verblijfplaatsen die na de uitvoering van de activiteiten aanwezig zullen zijn en voor lange tijd geschikt moeten blijven (permanente verblijfplaatsen). Deze permanente verblijfplaatsen dienen gerealiseerd te worden in de nieuwbouw.

5.3 Juridische consequenties

De gewone dwergvleermuis is een streng beschermde soort (Europese Habitatrichtlijn en Flora- en faunawet), hiervoor geldt een strikt beschermingsregime. De verblijfplaatsen van de soort zijn beschermd. Ook het foerageergebied en vliegroutes zijn beschermd, wanneer het verdwijnen hiervan de functionaliteit van verblijfplaatsen aantast. De bescherming is vastgelegd in artikel 11 van de Flora en faunawet:

Artikel 11	Het is verboden nesten, holen of andere voortplanting- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te <i>verstoren</i> .
------------	--

Omdat verbodsbepalingen uit artikel 11 van de Flora- en faunawet worden overtreden als gevolg van de ingreep is het noodzakelijk ontheffing aan te vragen van de Flora- en faunawet. Een ontheffingsaanvraag wordt beoordeeld aan de hand van:

- aanwezigheid geldig wettelijk belang;
- alternatievenoverweging;
- waarborg gunstige staat van instandhouding (lokaal);
- behoud functionaliteit verblijfplaats.

De gewone dwergvleermuis is een soort van de Habitatrichtlijn, geldige wettelijke belangen om ontheffing te krijgen van de Flora- en faunawet voor deze soort zijn:

- bescherming flora en fauna;
- veiligheid van luchtverkeer;
- volksgezondheid en openbare veiligheid;
- dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en voor het milieu wezenlijk gunstige effecten¹.

De beoogde woningbouw ontwikkeling vormt geen wettelijk belang voor het verkrijgen van een ontheffing.

Door het nemen van passende maatregelen zoals genoemd in paragraaf 5.2 blijft de functionaliteit van de huidige verblijfplaatsen behouden en treden geen effecten op ten aanzien van foerageergebied en vliegroutes. De gewone dwergvleermuizen kunnen duurzaam van het gebied gebruik blijven maken. Hoewel door de voorgestelde maatregelen de functionaliteit van de paarterritoria behouden blijft, treedt wel verstoring op van de huidige paarverblijfplaatsen.

¹ Kleinschalige woningbouw wordt niet gezien als een dwingende reden van groot openbaar belang.

Verstoring is een begrip dat niet genoemd wordt in de Europese Habitatrichtlijn. Dat betekent dat voor verstoring getoetst kan worden aan nationale wettelijke belangen. Ruimtelijke ontwikkeling is daar één van.

5.4 Conclusie

Voor de ontwikkeling van het plangebied dienen mitigerende maatregelen genomen te worden om effecten op vleermuizen te minimaliseren. Effecten ten aanzien van foerageergebied en vliegroutes zijn volledig te voorkomen. Effecten ten aanzien van één paarverblijfplaats eveneens, effecten ten aanzien van een tweede paarverblijfplaats worden geminimaliseerd, maar verstoring van deze verblijfplaatsen is niet volledig te voorkomen.

Het bevoegd gezag beschouwt het verlies van verblijfplaatsen, waarbij van tevoren voldoende vervangende verblijfruimte wordt geboden zodat er in de tijd sprake is van behoud van functionaliteit, als een verstoring (en niet als beschadiging, wegname of vernieling). Er is dus een ontheffing nodig voor overtreding van de verbodsbepaling “verstoren van verblijfplaatsen” uit artikel 11 van de Flora- en faunawet voor de gewone dwergvleermuis. Ervan uitgaande dat afdoende maatregelen worden genomen, blijft de functionaliteit van de paarverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis gegarandeerd en is de gunstige staat van instandhouding op lokaal niveau niet in het geding. Dat betekent dat er zicht is op het verlenen van een ontheffing voor het verstoren van paarverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis.

Voor het verkrijgen van een ontheffing dient een projectplan te worden opgesteld en dient een ontheffingsaanvraag te worden ingediend. In het projectplan dient de mitigatie van het verlies van paarverblijven en vliegroutes concreet te worden uitgewerkt.

De meervleermuis is afwezig in het plangebied. In het licht van de Natuurbeschermingswet zijn daarom geen belemmering aanwezig voor het realiseren van het bestemmingsplan.

6 Literatuur

H.J.G.A. Limpens, P. Twisk & G. Veenbaas, 2004. Met vleermuizen overweg. Uitgave Dienst Weg- en Waterbouwkunde, Delft en de Vereniging voor Zoogdierkunde en Zoogdierbescherming, Arnhem. 24 pp. DWW-2004-037

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, 2014. Soortenstandaard Gewone dwergvleermuis

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, 2014a. Soortenstandaard Huismus.

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, 2014b. Soortenstandaard Gewone dwergvleermuis

Royal HaskoningDHV, 2015. Bestemmingsplan Prins Gosewijn van Aemstelstraat. Quickscan Natuurwetgeving. Referentie: Bestemmingsplan Gosewijn van Aemstelstraat/R00001/904848/Amst

Stofberg en Jonker, 2015. Vleermuisonderzoek Mijdrecht.

Vleermuisvakberaad, Netwerk Groene Bureaus, Zoogdiervereniging en Gegevensautoriteit Natuur, Vleermuisprotocol 2013, 25 maart 2013.

<http://www.telmee.nl>

<http://www.waarneming.nl>

[http:// globespotter.cyclomedia.com](http://globespotter.cyclomedia.com)